

วิชาการจัดงานพระราชพิธี รัฐพิธี และงานพิธีต่าง ๆ

พระราชพิธี หมายถึง งานที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ กำหนดไว้เป็นประจำตามราชประเพณี ก่อนถึงงานพระราชพิธีจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีกำหนดการของพระราชพิธีจะเกี่ยวเนื่องกับประเพณี และพระบรมวงศานุวงศ์

พระราชพิธี มี ๒ ประเภท

๑. **พระราชพิธีประจำ** คือ งานที่กำหนดไว้ประจำปีโดยพระมหากษัตริย์เป็นผู้กำหนด ได้แก่ วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันฉัตรมงคล เข้าพรรษา การทอดกฐินพระราชทาน วันรัฐธรรมนุญ

๒. **พระราชพิธีพิเศษ** คืองานพระราชพิธีที่จัดขึ้นนอกเหนือจากพระราชพิธีประจำปี เช่น งานเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๘๔ ปี, ๗๐ ปีของการครองราชย์

งานรัฐพิธี คือ งานที่รัฐบาลกำหนดขึ้นและได้ขอพระบรมราชานุญาต เช่น เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับไว้

งานรัฐพิธี มี ๒ ประเภท

๑. **รัฐพิธีประจำปี** เช่น วันพืชมงคลมหาศกฐินพระราชทาน ฯลฯ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี

๒. **รัฐพิธีพิเศษ** มีทุก ๔ ปีที่มีการเลือกตั้ง เปิดประชุมวิสามัญ

หมายกำหนดการ เป็นเอกสารแจ้งกำหนดขั้นตอน ของงานพระราชพิธีและรัฐพิธี

กำหนดการ เป็นเอกสารแจ้งกำหนดขั้นตอนของงานโดยทั่วไปที่ทางราชการ หรือส่วนเอกชนจัดทำขึ้นเอง

ร่างกำหนดการ ยังไม่ถึงขั้นที่สิ้นสุด ต่อเมื่อได้มีการประชุมแล้ว การรับเสด็จ การตั้งแถว ผู้ว่าราชการจังหวัด ศาล ทหาร ตำรวจ สส. สว.

หมายรับสั่ง - เป็นเอกสารที่ออกถึงพระบรมวงศานุวงศ์ และผู้มีตำแหน่งเฝ้า รวมไปถึงส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ

- เป็นเอกสารที่ออกถึงผู้ได้รับพระราชทาน พระมหากรุณาธิคุณในเรื่องต่าง ๆ

- เป็นเอกสารที่ออกถึงหน่วยงานของสำนักพระราชวังที่รับผิดชอบในการปฏิบัติกรพระราชพิธี รัฐพิธี และพิธีต่าง ๆ

การแต่งกายตามหมายกำหนดการ กำหนดการ หมายรับสั่งในพระราชพิธี รัฐพิธี และพิธีต่าง ๆ ให้แต่งกายตามหมายการกำหนดการ หมายรับสั่งที่ได้ระบุไว้

ข้อพึงปฏิบัติในการเข้าเฝ้า

- ชุดปกติขาว ถวายรายงานตัวเทียบรถ จะต้องมิห่มวก เคารพด้วยการวันทยาหัต
- มาถึงก่อนเวลา
- สำรวมกิริยาในการเข้าเฝ้า ทั้งนั่ง ยืน เดิน
- คนที่จะสวมแว่นตาเฝ้ารับเสด็จได้แก่ คนตาบอด คนที่แพทย์สั่งให้สวมไว้

การวางพานพุ่ม, วางพวงมาลา

การวางพานพุ่ม งานวันเกิด งานเฉลิมฉลอง ใช้พุ่มดอกไม้สด วางพวงมาลา งานวันสวรรคต งานตาย

เพลงที่ใช้บรรเลง ๓ เพลง

- เพลงสรรเสริญพระบารมี
- เพลงมหาชัย
- เพลงมหาฤกษ์ เปิดงานใช้กับเจ้านายไปเปิดได้

จะต้องหยุดเคารพ เมื่อจบเพลงต้องถวายความเคารพ

การบรรเลงเพลงที่มีผู้แทนพระองค์เสด็จ

เช่นสมเด็จพระเทพฯ เสด็จ บรรเลงเพลงมหาชัยรับเสด็จ กรณีสมเด็จพระเทพฯ เสด็จแทนพระองค์ให้ใช้เพลงสรรเสริญพระบารมี พระองค์อื่นจะใช้ของพระองค์นั้น

การบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เมื่อรถพระที่นั่งจอด-เพลงจบ เพลงเริ่ม-รถออก

วันเฉลิมพระชนมพรรษา เพลงที่ใช้บรรเลง

๑. สรรเสริญพระบารมี
๒. พ่อของแผ่นดิน
๓. สดุดีมหาราชา

การถวายพวงมาลัยข้อพระกร ต้องวางอุบะไว้ด้านนอกเสมอ

การถวายช่อดอกไม้ หันปลายช่อไปทางที่ท่านจะรับได้

การถวายสิ่งของและการรับพระราชทานสิ่งของ

- เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายสิ่งของ (ของเล็ก หรือของเบา)
- เข้าเฝ้าฯ น้อยเกล้าฯ ถวายสิ่งของ (ของหนัก สิ่งมีชีวิต)

บุคคลที่ปดิลชีพ หรือต้องอาญาแผ่นดิน ไม่พระราชทานเพลิงศพ (ยกเว้นกรณีพิเศษ) การพระราชทานพวงมาลา พระราชทานเฉพาะที่ท่านรู้จักคุ้นเคยเท่านั้น ที่จะพระราชทาน ไม่ต้องขอพระราชทานพวงมาลา